

REFERAT Klima- og Miljøudvalget 2022-2025 d. 07-11-2024

Mødedato Torsdag d. 07. november 2024 kl. 17:00

Mødested Personaleafdelingens kursuslokale

Mødedeltagere Gitte Simoni (Stedfortræder for Troels Toft), Trine Borre, Mads Christian Præstegaard, Jeppe Trolle, Troels Toft (Afbud), Jonas Paludan, Bent Jørgensen, Chili Preisler-Andersen (Afbud)

Indholdsfortegnelse

Beslutninger om dagsordenen.....	3
Temadrøftelse af Affalds- og ressourceplan 2025-2030.....	4
Teknisk høringssvar ny råstofgravning matr. nr. 15bu Vindinge By, Vindinge Øde Hastrup Graveon	5
Høring Region Sjællands indsatsplan for jordforurening 2025.....	7
Beslutning om ekspropriationsvilje i BNBO (vilje til at udstede påbud efter §§ 24a og 24 i miljøbes	9
Plan for udmøntning af budget 2025-28 på Klima- og Miljøudvalgets område.....	11
Indtægts- og udgiftsbevillinger til Land4Climate.....	12
Frigivelse af rådighedsbeløb - Vand- og Klimatilpasningsplan.....	13
Orientering om renere fjord - initiativer i forhold til spildevand.....	14
Orientering om miljøtilstand i Hove Å nedstrøms Gundsømagle By.....	15
Orientering om rådighedsindskrænkning til spildevandsanlæg.....	16
Orientering om politianmeldelse af Solum Roskilde A/S for lugtgener.....	17
Orientering om Grønt Regnskab 2023.....	18
Orientering om budgetopfølgning pr. 30. september 2024.....	19
Meddelelser fra formanden.....	21
Eventuelt.....	22
Lukket: Orientering om drøftelser om fremtidig råstofindvinding.....	23
Lukket: Orientering om politianmeldelse af virksomhed.....	24

Punkt 160: Beslutninger om dagsordenen

Beslutning

De lukkede punkter flyttes op på dagsordenen.

Derefter godkendt.

Fraværende: Mads Christian Præstegaard (L), Chili Preisler-Andersen (A) og Troels Toft (A) - Gitte Simoni (A) deltog som stedfortræder.

Fremstilling

Fraværende Mads Christian Præstegaard

Punkt 161: Temadrøftelse af Affalds- og ressourceplan 2025-2030

24-002796

Beslutning

Drøftet.

Fraværende: Mads Christian Præstegaard (L), Chili Preisler-Andersen (A) og Troels Toft (A) - Gitte Simoni (A) deltog som stedfortræder.

Fremstilling

Resume

På Klima- og Miljøudvalgets møde den 30. maj 2024 var der første gang en temadrøftelse af den nye affalds- og ressourceplan.

Indstilling

Forvaltningen indstiller, at sagen drøftes.

Beslutningskompetence

Klima- og Miljøudvalget

Sagsfremstilling

Klima- og miljøudvalget drøftede den 30. maj 2024, punkt 81, intentionerne bag den kommende affalds- og ressourceplan. Tidligere samme dag blev planen også fremlagt for Koordinationsgruppen vedr. forsynings møde. På udvalgets møde blev det bl.a. drøftet, at planen skal sigte mod højere genanvendelse og, at der skal være fokus på øgede muligheder for direkte genbrug, som fx byttemuligheder for tøj - herunder muligheder og begrænsninger af, hvad der kan finansieres af affaldsgebyret. Øget tilsyn med erhvervenes affald, decentrale genbrugspladser og forbrug som medvirkende årsag til øgede affaldsmængder, var også emner der blev drøftet. Endvidere var der et ønske om at se på muligheder for at sorteringsanlæg eventuelt kan eftersortere affald afleveret til forbrænding.

Forvaltningen har siden arbejdet med dataindsamling, og bl.a. fået udført en stor analyse af sammensætningen af affaldet i tre boligområder i kommunen med tre forskellige affaldsløsninger, som er typiske for boligerne i Roskilde Kommune: Enfamilieboliger med en egen affaldsløsning, lejligheder og andre fællesbebyggelser med fælles affaldsløsning i containere, og lejligheder med nedgravede løsninger.

Forvaltningen har arbejdet videre med temaerne, der blev præsenteret på mødet den 30. maj og har skitseret indsatser, som skal matche tre overordnede målsætninger:

- Bedre og mere genanvendelse
- Reduktion i affaldsmængderne
- Reduktion i klimabelastningen fra affaldsområdet

Forvaltningen vil på mødet præsentere status, målsætninger og de planlagte indsatser, så udvalget kan drøfte dem.

Efterfølgende vil forvaltningen færdiggøre et udkast til affalds- og ressourceplan, som efter godkendelse i udvalget kan sendes i offentlig høring.

Økonomi

Sagen har ingen bevillingsmæssige konsekvenser i 2024 og 2025. Affaldsområdet drives efter hvile-i-sig-selv princippet, og opgaven kan økonomisk indeholdes i årets budget.

Fraværende Mads Christian Præstegaard

Punkt 162: Teknisk hørings svar ny råstofgravning matr. nr. 15bu Vindinge By, Vindinge Øde Hastrup Graveområde

14-253778F

Beslutning

Anbefales, idet der suppleres med, at der skal reetableres med henblik på skovrejsning.

Fraværende: Chili Preisler-Andersen (A) og Troels Toft (A) - Gitte Simoni (A) deltog som stedfortræder.

Fremstilling

Resume

Forvaltningen har udarbejdet udkast til hørings svar til Region Sjælland i forbindelse med ansøgning om ny råstofgravning på del af matrikel 15bu Vindinge by, Vindinge.

Indstilling

Forvaltningen indstiller, at forslag til hørings svar til regionen godkendes, jf. bilag 1.

Beslutningskompetence

Byrådet

Sagsfremstilling

Region Sjælland har, med e-mail af 6. august 2024, bedt om hørings svar til ansøgning om ny råstofgravning på del af matrikel 15bu Vindinge by, Vindinge, som er en del af Øde Hastrup graveområdet. Pga. uklarheder i ansøgnings materialet er der modtaget revideret ansøgnings materiale den 25. september 2024, se bilag 2.

Ansøgningen er oprindelig fra 2021, hvor kommunen fremsendte hørings svar i 2021. Regionen gav afslag på ansøgning om råstofgravning den 11. april 2022. Miljø- og Fødevareklagenævnet har imidlertid ophævet og hjemvist regionens afgørelse til fornyet behandling, da begrundelseskrevet ikke var opfyldt i afgørelsen.

Kommunens udkast til nyt hørings svar peger bl.a. på følgende forhold:

- Med udgangspunkt i råstofplanens retningslinje 2 finder kommunen fortsat, at der ikke skal meddeles tilladelse til indvinding af råstoffer på det ansøgte område, da det ligger udenfor udlagte graveområder i den gældende råstofplan.

Såfremt Region Sjælland vælger at meddele tilladelse gøres der opmærksom på følgende.

- Det ansøgte graveområde er i dag afgrænset til at omfatte 0,8 ha, idet det forureningskortlagte areal længst mod vest er udtaget fra det ansøgte graveområde. Imidlertid vurderer kommunen fortsat, at den ansøgte råstofgravning udgør en risiko for forurenings spredning, hvorfor region Sjælland skal tage højde for dette i en eventuel gravetilladelse.
- Med udgangspunkt i råstofplanens retningslinje 4 finder kommunen fortsat, at der skal stilles krav om en kortere tidsperiode for indvindingen end de ansøgte 10 år.
- Med udgangspunkt i råstofplanens retningslinje 7 finder kommunen fortsat, at det skal sikres, at det åbne graveområde i Øde Hastrup begrænses mest muligt.
- Området hvor råstofindvindingen skal foregå er udlagt som område med særlige drikkevandsinteresser (OSD), indvindings opland til Vindinge Vandværk og Himmelev Vandværk, ligesom arealet er en del af et grundvandsdannende opland. Der skal derfor i råstof tilladelsen stilles vilkår, som sikrer mod forurening af jord og grundvand, herunder at der ikke må gødskes eller bruges pesticider/sprøjtemidler på de arealer, der indgår i grusgraven eller de efterbehandlede arealer.
- Det ansøgte kræver, fra kommunen, tilladelse efter Vandforsyningsloven og Planloven, ligesom Vejlovens bestemmelser skal være opfyldt.

Forvaltningen forventer, at regionen inddrager kommunens bemærkninger i forbindelse med deres behandling af ansøgning om ny råstofgravning i Øde Hastrup Graveområdet.

Økonomi

Sagen har ingen bevillingsmæssige konsekvenser i 2024 og 2025.

Bilag

Bilag 1 Udkast teknisk høringssvar udkast til råstofgravetilladelse 11102024 Øde Hastrup matr. nr. 15bu.pdf

Bilag 2: Ansøgning om råstofindvinding i Øde Hastrup - Uden for graveområde svar på kommunens spørgsmål (25.09.2024)

Punkt 163: Høring Region Sjællands indsatsplan for jordforurening 2025

15-267260F

Beslutning

Godkendt.

Fraværende: Chili Preisler-Andersen (A) og Troels Toft (A) - Gitte Simoni (A) deltog som stedfortræder.

Fremstilling

Resume

Region Sjælland har sendt forslag til indsats i 2025 for jordforurening i høring, og forvaltningen har fremsendt høringssvar med forbehold for politisk behandling.

Indstilling

Forvaltningen indstiller, at det vedlagte høringssvar (bilag 2) godkendes.

Beslutningskompetence

Klima- og Miljøudvalget

Sagsfremstilling

Region Sjælland har sendt forslag til indsats i 2025 for jordforurening i høring. Forslag til indsatsplan er vedlagt i bilag 1. Høringsfristen udløb den 4. november 2024, hvorfor forvaltningen har fremsendt høringssvar med forbehold for efterfølgende politisk godkendelse.

Udkast til høringssvar fremgår af bilag 2, og peger blandt andet på følgende væsentlige forhold:

- Regionernes fokus på kildeopsporing af PFAS forureninger fra tidligere brandøvelsespladser bliver bredt ud til øvrige brancher, hvilket vil bidrage til øget viden. Kilderne omfatter fx gamle lossepladser, som er en væsentlig kilde til spredning af PFAS-forbindelser i et omfang, der kan true grundvandsressourcer og muligvis også overfladevand. Roskilde Kommune ser frem til et fortsat givtigt 'Tunhøj samarbejde'. Tunhøj samarbejdet er et samarbejde mellem Region Sjælland, Region Hovedstaden, HOFOR, Høje-Taastrup Kommune, Greve Kommune, Ishøj Kommune og Roskilde Kommune omkring dataindsamling, undersøgelser og afværgetiltag i forhold til PFAS forurening af grundvand.
- Roskilde Kommune oplever, ligesom regionen, at det bliver stadig vanskeligere at indhente den nødvendige dokumentation i form af fx tilsynsnotater mv. for at udført byggeri på forurenede ejendomme er sket miljømæssigt forsvarligt. Vi har i 2024 og vil fortsat i 2025 have fokus på de nødvendige håndhævelsesskridt for at få indhentet dokumentationen og videreformidle data til regionen.
- Roskilde Kommune finder det fortsat bekymrende, at regionens indsats er begrænset til nuværende og planlagte indvindingsoplande og grundvandsdannende oplande. De fortsatte fund af miljøfremmede stoffer i grundvandet understreger vigtigheden af at beskytte grundvand generelt, da der i fremtiden vil kunne være behov for at etablere nye kildepladser uden for de områder, regionen prioriterer.
- Region Sjælland har sammen med Region Midtjylland fået støtte til et projekt, hvor der ses på rammen og tilgangen for den offentlige indsats mod gamle pesticid punktkilder. Roskilde Kommune finder dette interessant og deltager gerne i arbejdet med at inddrage relevant viden.
- §72b i Jordforureningsloven er velegnet til, i forbindelse med ændret arealanvendelse og helt nyt boligbyggeri, at klarlægge om overjorden er diffust forurenet fra aktiviteter i byen, såsom diffus forurening fra trafik mv. For private byggeprojekter udgør §71 i Jordforureningsloven en stærkt hjemmel til, at kommunerne kan standse et anlægsarbejde, hvis der konstateres forurening. Det giver mulighed for, at regionen kan tage stilling til forureningskortlægning, og projektet omfattes af krav til § 8-tilladelse, inden byggeriet må fortsætte. Vi foreslår, at regionen øger fokus på dette samarbejde med kommunerne.
- Roskilde Kommune ønsker løbende at bidrage til, at regionerne kan få mest miljø og sundhed for de offentligt prioriterede midler til undersøgelser og oprensning. Roskilde Kommune vil derfor gerne deltage i dialog om, hvordan vi i fællesskab for de private byggeprojekter bedst kan sikre, at der ikke fremadrettet må ske en øget forureningsspredning til grundvandet i områder med særlige drikkevandsinteresser. Dette forudsætter fx, at der i forbindelse med grave- og anlægsarbejde kan stilles de relevante vilkår i forbindelse med en §8 tilladelse efter Jordforureningsloven.

- Roskilde Kommune finder det ligeledes rigtigt at fastholde 'forurener betaler princippet', og tager løbende stilling til, om kommunen kan meddele påbud til forurenere. For at kommunen kan løfte disse sager, er det vigtigt, at regionen målretter sine undersøgelser mod kilderne til forurening, og at disse har et tilstrækkeligt omfang. Dette er særligt vigtigt i sager om pesticidforureninger.

Afsluttende kvitteres for et tæt og godt samarbejde med Region Sjælland.

Økonomi

Sagen har ingen bevillingsmæssige konsekvenser i 2024 og 2025, idet udgifter til den offentlige indsats mod jordforurening finansieres af regionerne efter aftale med staten.

Bilag

Bilag 1: Forslag-til-indsatsplan-2025_-03092024.pdf

Bilag 2: Roskilde Kommunes høringssvar til Region Sjællands udkast til Indsatsplan for jordforureningsområdet 2025

Punkt 164: Beslutning om ekspropriationsvilje i BNBO (vilje til at udstede påbud efter §§ 24a og 24 i miljøbeskyttelsesloven)

12-213655F

Beslutning

Anbefales.

Fraværende: Chili Preisler-Andersen (A) og Troels Toft (A) - Gitte Simoni (A) deltog som stedfortræder.

Fremstilling

Resume

Byrådet anmodes om at tage stilling til, om det ønskes at sikre grundlaget for mulig skattefritagelse for lodsejere, der vil indgå frivillige BNBO-aftaler. Det kan kun ske ved byrådets vedtagelse af ekspropriationsvilje.

Indstilling

Forvaltningen indstiller, at der på nedenstående matrikler (deklarationsarealerne fremgår af bilag 1) skal tinglyses deklaration omfattende pesticidfri drift, opbevaring, håndtering og transport af pesticider og sprøjtemateriel anvendt til pesticider. Såfremt en frivillig aftale ikke kan opnås, da gennemføres den nødvendige indsats med påbud efter §§ 24a og 24 i miljøbeskyttelsesloven.

1. Matr.nr. 4e, Ågerup By, Ågerup i BNBO med arronderede arealer.
2. Matr.nr. 9r, Herringløse By, Hvedstrup i BNBO med arronderede arealer.
3. Matr.nr. 7a, Herringløse By, Hvedstrup i BNBO med arronderede arealer.
4. Matr.nr. 5g, Svogerslev By, Svogerslev i BNBO med arronderede arealer.
5. Matr.nr. 1i og 5q, Ramsømagle By, Gadstrup i BNBO med arronderede arealer.
6. Matr.nr. 14, Slæggerup By, Ågerup og 5g, Ågerup By, Ågerup i BNBO med arronderede arealer.
7. Matr.nr. 13a, Gundsølille By, Kirkerup i BNBO med arronderede arealer.
8. Matr.nr. 4n Gundsølille By, Kirkerup i BNBO med arronderede arealer.
9. Matr.nr. 3b og 3p, Ø. Syv By, Syv i BNBO med arronderede arealer.
10. Matr.nr. 2g og 9b, Ø. Syv By, Syv i BNBO med arronderede arealer.
11. Matr.nr. 6r, Ørsted By, Ørsted i BNBO med arronderede arealer.

Beslutningskompetence

Byrådet

Sagsfremstilling

Forvaltningen orienterede på Klima- og Miljøudvalgets møde den 22. august 2024, punkt 114, om den nye lovgivning om boringsnære beskyttelsesområder (BNBO) herunder om de fastsatte frister for kommunernes udstedelse af påbud, hvor frivillig aftale ikke er indgået. På Klima- og Miljøudvalgets møde den 3. oktober 2024, punkt 152, godkendte udvalget processen for opgaven om BNBO, herunder at nærværende sag skulle forelægges til beslutning.

For at lodsejerne har mulighed for at opnå skattefritagelse for den kompensation, som de modtager fra vandværkerne ved indgåelse af en frivillig aftale, er det nødvendigt, at byrådet har udtrykt vilje til at meddele påbud/nedlægge forbud i de enkelte sager.

Skattestyrelsen har givet udtryk for, at der skal foreligge en politisk beslutning fra byrådet med hjemmel i den nye lovgivning (med ikrafttræden 1. juli 2024) i alle BNBO-sager, for at lodsejerne kan opnå skattefritagelse. Der vil derfor være tilfælde, hvor byrådet allerede har tilkendegivet ekspropriationsvilje (Byrådets møde den 31. maj 2023, punkt 107), men som på grund af ny lovgivning skal behandles igen. Det er i sidste ende Skattestyrelsen, der i den enkelte sag træffer endelig afgørelse om skattefritagelse.

I bemærkningerne til forslag til lov om ændring af lov om vandforsyning m.v. og lov om miljøbeskyttelse fremgår det, at påbud ikke i almindelighed vil udgøre ekspropriation (afståelse) efter grundlovens § 73, og at det ikke på forhånd kan udelukkes, at afgørelser efter ordningen kan ramme enkelte grundejere med en intensitet, så det kan få karakter af ekspropriation. Både erstatninger efter miljøbeskyttelsesloven (MBL) § 24 og § 26a, er anerkendt af skattemyndighederne som værende omfattede (svarende til et ekspropriativt indgreb), og det er meget vanskeligt at se, at det skulle være anderledes med den nye MBL § 24a.

Forvaltningen forelægger derfor de aktuelle sager, hvor kommunen skal forsøge at indgå en frivillig aftale, med henvisning til §§'erne 24a og 24 i MBL. Dette gøres alene for at sikre lodsejernes mulighed for at opnå skattefrihed ved indgåelse af en frivillig aftale.

MBL § 24a bruges på arealerne indenfor BNBO og omfatter forbud mod erhvervmæssig anvendelse af pesticider. MBL § 24 bruges ved forbud mod erhvervmæssig anvendelse af pesticider i de arronderede arealer, samt ved forbud mod opbevaring, håndtering og transport af pesticider og sprøjtemateriel anvendt til pesticider i BNBO og de arronderede arealer.

Den endelige afgrænsning af arronderingsarealerne, der pålægges deklaration ved de frivillige aftaler, aftales med lodsejerne under forhandlingerne. Der kan således komme mindre justeringer i arronderingsarealerne, såfremt lodsejer ønsker en anden tilpasning end den skitserede jf. bilagene ved tilpasning til brugsgrænser.

Der gives i alle tilfælde fuld erstatning for arealrestriktionerne. Erstatningen betales af den almene vandforsyning, der beskyttes af restriktionen.

For alle de nævnte aftaler i indstillingen er der tale om, at aftalen udmøntes som en rådighedsindskrænkning. Der er således ikke tale om opkøb af jord.

Byrådets beslutning skal vedlægges, når lodsejerne indsender anmodning om bindende svar fra skattestyrelsen. Med denne beslutning er det derfor nu muligt, for de 11 nævnte lodsejere, at opnå skattefrihed ved indgåelse af frivillige aftaler. Hvis de vælger ikke at indgå en frivillig aftale, vil de overgå til puljen af lodsejerne, som vil modtage et påbud, jf. procesbeskrivelsen i punkt 152 på mødet den 3. oktober 2024.

Økonomi

Sagen har ingen bevillingsmæssige konsekvenser i 2024 og 2025.

Hvor der ikke er indgået en frivillig aftale, skal kommunen meddele påbud om pesticidfri drift. Hvis erstatningsbeløbet i påbuddene indbringes for taksationsmyndighederne, vil der være omkostninger til selve taksationen samt eventuel rådgivningsbistand, advokater og landinspektører. Udgiften til taksationen (bortset fra udgifter til formanden og juridiske sekretærer) skal afholdes af kommunen. Udgifter til rådgivere, advokater m.m. har i tidligere sager været afholdt af kommune eller vandforsyning. Udgiften per ejendom har i tidligere sager været i størrelsesordenen 40-70.000 kr. for taksationskommissionen og 110-220.000 kr. i overtaksationskommissionen. Såfremt der alene skal afholdes udgifter til taksationsmyndigheder, og ikke teknisk- og juridisk bistand ligger udgiften i størrelsesordenen 1.500-2.400 kr. for taksationskommissionen og 24.600-28.600 kr. i overtaksationskommissionen.

Bilag

Bilag 1. Kortbilag med berørte matrikler

Punkt 165: Plan for udmøntning af budget 2025-28 på Klima- og Miljøudvalgets område

23-023844

Beslutning

Godkendt.

Jonas Bejer Paludan (Ø) kan ikke støtte indstillingen, da Enhedslisten ikke ønsker de eksisterende puljer sammenlagt. Enhedslisten synes, at de hver for sig, giver gode signaler om, hvilke prioriteter udvalget har.

Fraværende: Chili Preisler-Andersen (A) og Troels Toft (A) - Gitte Simoni (A) deltog som stedfortræder.

Fremstilling

Resume

Forvaltningen fremlægger plan for udmøntning af de enkelte initiativer i budgetforliget for 2025-28 på udvalgets område.

Indstilling

Forvaltningen indstiller, at planen for udmøntning af budgetaftalens initiativer på udvalgets område godkendes.

Beslutningskompetence

Klima- og Miljøudvalget

Sagsfremstilling

På udvalgets område indebærer budgetaftalen:

- §17.4 udvalget om kollektiv transport, hvor der forventes en afrapportering fra udvalget primo 2025, hvorefter udvalgsarbejdet afsluttes.
- Opfordring til Klima- og Miljøudvalget om - fra sommeren 2025 - at imødekomme borgerforslaget, som indeholder centrale elementer af den aktuelt nedlagte bus 209. Med udvalgets beslutning om busbestilling 2025 fra udvalgets møde i oktober 2024 (endeligt godkendt i byrådet den 30. oktober 2024) er denne opfordring imødekommet.
- Fokus på arbejdet med vedvarende energi og flere hektar skov, og udtag af lavbundslande. Initiativerne flugter med den nye klimaplan, og Klima- og Miljøudvalget vil som hidtil løbende få forelagt sager, når der er konkrete indsatser og projekter.

Omstillingsindsatsen

Udvalgets omstillingsindsatser indenfor budgettet til kollektiv trafik er delvis allerede gennemført ved gennemførelse af borgerforslaget og betjeningen af bl.a. Margrethegården og Bernadottegården. Øvrige omstillinger er dels besluttet til mindre fysiske tiltag, der kan forbedre kobling mellem cykel/bus, samt øge komfort ved stoppesteder mv. og dels til disponering i forlængelse af §17.4-udvalgets anbefalinger, der forventes at foreligge primo 2025.

Omstillingsindsatsen indenfor natur/miljøbudgettet indebærer, at de hidtidige mindre puljer (Klimaprisen, Klimafonden og Biodiversitetspuljen) skal omlægges til én samlet pulje til bæredygtigheds-, klima- og biodiversitetsprojekter, som samtidig understøtter fællesskaber og inklusion. Der forelægges en sag for Klima- og Miljøudvalget i december eller januar, der kan fastlægge rammerne for puljen samt Klimarådets rolle ift. prioritering af ansøgninger mv.

Anlæg

På udvalgets anlægsbudget i 2025 er de årlige anlægspuljer bl.a. Grøn Blå Strategi, energigrenoveringsmidler og Puljen til opkøb af jord til skov/natur. Herudover er afsat midler i 2025 til at igangsætte arbejdet med bedre regnvandshåndtering med rekreativt fokus i Æblehaven/Rønnebærparken-området (Byens Haver). Der vil blive forelagt frigivelsessager løbende i december 2024 og 1. kvartal 2025.

Økonomi

Sagen har ingen bevillingsmæssige konsekvenser i 2024 og 2025, idet den vedrører udmøntningen af det vedtagne budget.

Punkt 166: Indtægts- og udgiftsbevillinger til Land4Climate

24-075480

Beslutning

Anbefales.

Fraværende: Chili Preisler-Andersen (A) og Troels Toft (A) - Gitte Simoni (A) deltog som stedfortræder.

Fremstilling

Resume

Roskilde Kommune er blevet en del af Interreg-projektet Land4Climate og har i den forbindelse fået midler til projektledelse mv. i arbejdet med at udtage lavbundsarealer. Roskilde Kommune modtager i alt 834.661 kr. til brug i perioden 2024-2027.

Indstilling

Forvaltningen indstiller, at der gives en indtægts- og udgiftsbevilling på i alt 834.661 kr. fordelt på 139.110 kr. i 2024, 278.220 kr. i 2025, 278.220 kr. i 2026 og 139.110 kr. i 2027.

Beslutningskompetence

Byrådet

Sagsfremstilling

Roskilde Kommune har opnået støtte til det Interreg-finansierede projekt Land4Climate sammen med bl.a. Gate21, Region Sjælland samt en række danske og svenske kommuner. Formålet med projektet er at sætte turbo på udtagningen af lavbundsarealer igennem etablering af både store og små vådområdeprojekter. Det skal ske ved, at kommunerne påtager sig rollen som lokal facilitator i tæt samarbejde med andre relevante aktører. Projektet skal styrke viden og metoder i kommunerne ift. at motivere lokale lodsejere til at indgå i samarbejdet.

Projektet vil dermed bidrage til at indfri målene i Roskilde Kommunes nye klimaplan om at rejse 1.000 ha ny skov og udtage 90 pct. lavbundsarealer inden 2040. Dette arbejde understøtter ambitionerne i Den Grønne Trepert, der sigter mod at rejse 250.000 ha skov i Danmark inden 2045, samt at udtage 140.000 ha lavbundsjord. Formålet med arbejdet er at mindske CO2-udledningen, begrænse udvaskningen af næringsstoffer til vandmiljøet, styrke biodiversiteten og beskytte grundvandet. Samtidig giver omlægningen af landbrugsarealer kommunens borgere bedre adgang til naturen.

I første omgang fokuserer forvaltningen på lavbundsprojekter i Roskilde Kommune omkring Gundsømagle Sø/Hove Å/Salmosen, samt et tværkommunalt projekt med Lejre Kommune omkring Langvad Å-systemet, der inkluderer Kornerup Ådal samt Ramsødalen.

Økonomi

Sagen har bevillingsmæssige konsekvenser i 2024, 2025, 2026 og 2027, men påvirker ikke kassebeholdningen. Der ønskes en indtægtsbevilling og en tilsvarende udgiftsbevilling i de fire projekt-år på: 139.110 kr. i 2024, 278.220 kr. i 2025, 278.220 kr. i 2026 og 139.110 kr. i 2027. Midlerne bruges på projektledelse i kommunen, administration, eksterne tjenester og udstyr.

Bevillingerne vil blive sat på driftsrammen, som giver mulighed for fuld overførsel mellem årene.

Bilag

Budget

Punkt 167: Frigivelse af rådighedsbeløb - Vand- og Klimatilpasningsplan

20-332957F

Beslutning

Anbefales.

Fraværende: Chili Preisler-Andersen (A) og Troels Toft (A) - Gitte Simoni (A) deltog som stedfortræder.

Fremstilling

Resume

Der søges om frigivelse af det i budget 2024 afsatte rådighedsbeløb til realisering af kommunens Vand- og Klimatilpasningsplan.

Indstilling

Forvaltningen indstiller, at der gives en anlægsbevilling på 0,5 mio. kr. ved frigivelse af det i budget 2024 afsatte rådighedsbeløb til Vand- og Klimatilpasningsplan.

Beslutningskompetence

Byrådet

Sagsfremstilling

Rådighedsbeløbet er afsat til indsatser i forbindelse med kommunens Vand- og Klimatilpasningsplan.

I forbindelse med den seneste revision af Vand- og Klimatilpasningsplanen fra september 2023 skal der udføres analyser og undersøgelser, som kan understøtte, hvordan risiko for skader minimeres på personer, ejendom og infrastruktur som følge af øget nedbør og vandstand i fjorden. Beløbet ønskes frigivet til dette arbejde samt til realisering af indsatserne.

Startdato: Ultimo 2024.

Slutdato: Medio 2025.

Økonomi

Sagen har ingen bevillingsmæssige konsekvenser i 2024, da der er tale om frigivelse af rådighedsbeløb afsat i budget 2024.

Alle tal i 1.000 kr. 2024

- = merudgift eller mindreindtægt

+ = Mindreudgift eller merindtægt

Investeringsoversigt, senest vedtagne rådighedsbeløb:

Anlæg, udgifter -500

Ansøgning om anlægsbevilling:

Anlæg, udgifter -500

Finansiering:

Ændring af kassebeholdning 0

Punkt 168: Orientering om renere fjord - initiativer i forhold til spildevand

24-008058

Beslutning

-

Fraværende: Chili Preisler-Andersen (A) og Troels Toft (A) - Gitte Simoni (A) deltog som stedfortræder.

Fremstilling

Resume

Udvalget har efterspurgt scenarier for reduceret udledning af næringsstoffer fra renseanlæg i Roskilde Kommune, som her er opgjort med udgangspunkt i eksisterende viden fra igangværende initiativer.

Beslutningskompetence

Klima- og Miljøudvalget

Sagsfremstilling

I drøftelsen på Klima- og Miljøudvalgsmødet den 12. september 2024, punkt 140, efterspurgte udvalget scenarier for reduceret udledning af næringsstoffer fra renseanlæg i Roskilde Kommune, herunder særligt Bjergmarken Renseanlæg, som er det største i Roskilde Kommune. Endvidere har problemstillingen været vendt på det seneste møde i Koordinationsgruppen vedr. forsyning den 3. oktober 2024 og er også relateret til orienteringssagen om Bjergmarken renseanlæg, punkt 155, fra Klima- og Miljøudvalgsmødet den 3. oktober 2023.

Roskilde Forsyning (FORS) har vurderet og gennemgået mulige tiltag til at reducere udledningen af næringsstoffer fra spildevand, som vist i bilag 1. Notatet gennemgår omkostninger ved forskellige typer af virkemidler, som viser, at opkøb af landbrugsjord er klart det billigste virkemiddel til reduktion af kvælstof. Udledningen af fosfor kan reduceres ved forbedret rensning på renseanlæggene, men er ikke identificeret som et behov i den nuværende version af de statslige vandplaner.

Der er allerede igangsat initiativer med 'Handleplan for Badevandskvalitet' i Roskilde Inderfjord og 'Strukturplan for renseanlæg i Roskilde Kommune', som skal til politisk behandling i udvalget primo 2025 og medio 2025. De to planer vil bidrage til et samlet overblik over mulige tiltag, økonomi, tidsplan og takstændringer ved at prioritere Fors' anlægsmidler på henholdsvis badevandskvalitet i Inderfjorden, vandmiljø i vandløb, søer og fjorden samt klimatilpasning af byerne. Endelig vil et nyt direktiv om byspildevand stramme kravene til særligt miljøfremmede stoffer i form af et 4. rensetrin, som skal være implementeret på renseanlæggene i 2035.

Økonomi

Sagen har ingen bevillingsmæssige konsekvenser i 2024 og 2025.

Bilag

Næringsstofpåvirkning Roskilde Fjord og mulige tiltag 09.10.2024

Punkt 169: Orientering om miljøtilstand i Hove Å nedstrøms Gundsømagle By

23-017885

Beslutning

-

Fraværende: Chili Preisler-Andersen (A) og Troels Toft (A) - Gitte Simoni (A) deltog som stedfortræder.

Fremstilling

Resume

Forvaltningen har fulgt op på miljøtilstanden i Hove Å, efter den nyopsatte iltmåler viste et markant fald i iltmætningen i vandet. Ved tilsyn blev der fundet døde fisk og lammehaler i vandløbet nedstrøms Gundsømagle By, og der blev igangsat en mere omfattende prøvetagning, for at lokalisere problemet.

Beslutningskompetence

Klima- og Miljøudvalget

Sagsfremstilling

Udvalget fik en orienteringssag 22. august 2024, punkt 113, omhandlende en pågående organisk forurening, af ukendt oprindelse i Hove Å og de mindre søer syd for Gundsømagle By. Sagen præsenterede også udvalget for en gennemgang af forvaltningens undersøgelser og tiltag, der skulle agere vagthund i tilfælde af nye miljøproblemer opstod.

På mødet blev udvalget også underrettet om, at forvaltningen atter havde konstateret en forurening i Hove Å.

Forvaltningen tog nye vandprøver på udvalgte steder for, at afgrænse forureningen og undersøge dens natur. Resultaterne fra prøverne har vist, at der er et meget højt niveau af fosfor i søerne ved Gundsømagle. Hovedparten af fosforen er uorganisk orthofosfat, der frit kan optages af alger i søen og kan forårsage store algeopblomstringer. Kilden til den uorganiske fosfor er stadig ukendt. Dog viser prøverne, at der både var et højt kemisk iltforbrug, samt en god del opløst organisk kulstof i vandprøven nedstrøms Gundsømagle Sø. Den høje mængde opløst organisk kulstof kan tyde på, at der var en forøget vækst af alger forårsaget af den høje andel tilgængelige fosfor. Det kan derfor også vise, at der var en relativ ny tilførsel af orthofosfat på prøvetagningsdagen, da orthofosfaten stadig ikke var bundet til alger. Dette kan indikere udslip af spildevand, men kan også forårsages af en bundvending. Begge dele vil give det samme billede.

Data fra overvågningen af Gundsømagle Sø er også blevet gennemgået, og data indikerer, at dette fænomen har eksisteret i mange år. Derfor kan resultatet af undersøgelserne ende med at vise, at det er historiske forureninger fra spildevand og/eller landbrug, der er årsagen til den dårlige miljøtilstand i Gundsømagle Sø og Hove Å nedstrøms søen.

Forvaltningen agter at undersøge bundsedimenterne i både Gundsømagle Sø, samt i de mindre søer syd for Gundsømagle for at se, om der er store mængder slam i bunden, der enten for nyligt eller historisk er blevet udledt til søerne.

Udvalget har på mødet den 12. september 2024, punkt 130, behandlet et forslag om et naturprojekt ved Gundsømagle Sø. Et af formålene med undersøgelsen er at afklare, hvordan søens miljøkvalitet kan genoprettes. I forbindelse med dette arbejde håber forvaltningen at kunne afklare problematikken yderligere.

Økonomi

Sagen har ingen bevillingsmæssige konsekvenser i 2024 og 2025.

Punkt 170: Orientering om rådighedsindskrænkning til spildevandsanlæg

23-022022

Beslutning

-

Fraværende: Chili Preisler-Andersen (A) og Troels Toft (A) - Gitte Simoni (A) deltog som stedfortræder.

Fremstilling

Resume

Fors A/S har ikke kunnet indgå en frivillig aftale med en grundejer sydvest for Viby om tilslutning til kloaksystemet, og der igangsættes derfor en nødvendig ekspropriation i form af rådighedsindskrænkning på arealet, hvor ledninger og brønde skal etableres. Der ændres ikke på de eksisterende ejerforhold.

Beslutningskompetence

Klima- og Miljøudvalget

Sagsfremstilling

Tillæg nr. 6 til Spildevandsplan 2015-2021 for Birkede Brovej, som blev godkendt i byrådet, den 16. juni 2021, punkt 153, er sammen med selve spildevandsplanen plangrundlaget for kloakering af i alt 9 ejendomme sydvest for Viby. I forbindelse med kloakering af 5 andre ejendomme i området efter den vedtagne spildevandsplan blev det fundet mest hensigtsmæssigt, at yderligere 4 ejendomme kloakeredes for spildevand som beskrevet.

Endvidere fremgår det af sagen, at "Tillægget til spildevandsplanen er juridisk grundlag for, at forsyningsselskabet Fors A/S kan etablere nye spildevandsanlæg. Hvis ikke etableringen kan ske ved frivillige aftaler, indebærer tillægget, at Roskilde Kommune kan ekspropriere sig ret til arealerhvervelse, rådighedsindskrænkninger, servitut-pålæggelser m.v." Fors A/S har indgået frivillig aftale med 8 andre grundejere i forbindelse med kloakering af området. Roskilde Kommune er blevet oplyst af Fors A/S i august 2024, at det efter en meget omfattende dialog ikke har været muligt at indgå en frivillig aftale med en af de berørte grundejere.

For at kunne afslutte kloakeringen og etablere tilslutningen til Fors' øvrige kloaksystem, er der behov for en løsning, og da der ikke er opnået en frivillig aftale, er det nødvendigt at igangsætte en ekspropriation i form af en arealmæssig rådighedsindskrænkning af de arealer, hvor ledninger og brønde skal nedgraves. Der er alene tale om en rådighedsindskrænkning, hvor ejerskabet ikke ændres.

Fors A/S har allerede etableret anlægget på basis af en tidligere forståelse af, at der var etableret en mundtlig aftale eller var mulighed for at kunne opnå en sådan aftale med den pågældende grundejer. Dette forhold ændrer dog ikke på adgangen til, at der kan foretages en ekspropriation i form af en rådighedsindskrænkning.

Efter åstedesforretningen vil der blive lagt en beslutningssag op til endelig godkendelse i byrådet vedrørende afgørelse om ekspropriation efter Miljøbeskyttelseslovens bestemmelser herom.

Økonomi

Sagen har ingen bevillingsmæssige konsekvenser for Roskilde Kommune eller Fors A/S i 2024 og 2025.

Punkt 171: Orientering om politianmeldelse af Solum Roskilde A/S for lugtgener

24-007544

Beslutning

-

Fraværende: Chili Preisler-Andersen (A) og Troels Toft (A) - Gitte Simoni (A) deltog som stedfortræder.

Fremstilling

Resume

Forvaltningen orienterer om, at Solum Roskilde A/S, Vestre Hedevej 34, 4000 Roskilde er blevet politianmeldt for at overtræde vilkår nr. 21 i virksomhedens miljøgodkendelse af den 15. september 2017. Klima- og Miljøudvalget er tidligere orienteret om klager over lugt fra virksomheden på mødet den 12. september 2024, punkt 141.

Beslutningskompetence

Klima- og Miljøudvalget

Sagsfremstilling

Solum Roskilde A/S har en miljøgodkendelse, som er meddelt efter § 41 i miljøbeskyttelsesloven med vilkår om, at virksomheden ikke må give anledning til lugtgener uden for virksomhedens område, som forvaltningen vurderer er væsentlige for omgivelserne.

Forvaltningen har den 27. august 2024 indskærpet virksomheden at overholde vilkåret, da tilsyn, som er udført den 19., 22. og 26. august 2024 førte til, at forvaltningen vurderede, at virksomheden havde givet anledning til væsentlige lugtgener.

Der er siden den 27. august 2024 modtaget 203 klager over lugt, som hovedsageligt har fundet sted om aftenen og i weekenden. Det har været muligt at foretaget 6 tilsyn, hvor der er konstateret lugt af varierende styrke. Forvaltningens tilsyn den 30. september og den 4. oktober 2024 har nu ført til, at forvaltningen vurderer, at Solum Roskilde A/S igen har givet anledning til lugtgener udenfor virksomhedens område, som er væsentlige for omgivelserne. Forvaltningen har derfor anmeldt det ulovlige forhold til politiet den 8. oktober 2024.

Forvaltningen har indstillet, at der nedlægges påstand om en bøde på 10.000 kr., for overtrædelse af vilkår nr. 21 i miljøgodkendelsen.

Økonomi

Sagen har ingen bevillingsmæssig konsekvenser i 2024 og 2025.

Punkt 172: Orientering om Grønt Regnskab 2023

23-020018

Beslutning

Udsættes.

Fraværende: Chili Preisler-Andersen (A) og Troels Toft (A) - Gitte Simoni (A) deltog som stedfortræder.

Fremstilling

Resume

Forvaltningen orienterer om resultaterne i Grønt Regnskab 2023. Grønt Regnskab vedrører Roskilde Kommune som virksomhed.

Beslutningskompetence

Klima- og Miljøudvalget

Sagsfremstilling

I Grønt Regnskab 2023 redegøres der for den CO₂-udledning, som knytter sig til kommunen som virksomhed og omfatter forbrug af energi (el, varme, kørsel) og fødevarer.

Fra Grønt regnskab 2022 indregnede forvaltningen kommunens CO₂-udledninger forbundet med det kommunale fødevarerforbrug. Som noget nyt i Grønt Regnskab 2023 inddrages CO₂-udledning fra kommunens forbrug af elektronik.

Den tilgængelige data på dette nye område består af certifikater for CO₂-besparelser forbundet med genanvendelse af kommunens brugte IT-udstyr.

Status for CO₂-udledning i 2023

I 2023 udledte Roskilde Kommune, som virksomhed, i alt 7.773 tons CO₂. I 2022 var udledningen 9.298 tons CO₂, hvilket svarer til et fald på 16,40 procentpoint. Reduktionen skyldes primært, at CO₂-emissionsfaktoren er faldet til under en tredjedel, da en større del af energimixet bestod af vedvarende energi i 2023.

Forvaltningen vil fortsat udarbejde et årligt grønt regnskab for at følge udviklingen mod målet om at være CO₂-neutral som virksomhed i 2035. Dertil har Klima- og Miljøudvalget besluttet at styrke arbejdet med at udvikle Grønt Regnskab. Midlerne til udvikling af regnskabet skal forbedre opgørelsesmetoder og på sigt medtage CO₂-udledning fra nye forbrugsområder. Forvaltningen vil, så vidt muligt, samarbejde med andre kommuner for at skabe en fælles opgørelsesmetode.

Grønt Regnskab 2023 er vedlagt som bilag, hvor resultater og datagrundlag er uddybet.

Økonomi

Sagen har ingen bevillingsmæssige konsekvenser i 2024.

Sagens forløb

03/10/2024 Klima- og Miljøudvalget

Udsættes.

Bilag

Grønt Regnskab 2023 - Rapport

Punkt 173: Orientering om budgetopfølgning pr. 30. september 2024

23-018943

Beslutning

Fraværende: Chili Preisler-Andersen (A) og Troels Toft (A) - Gitte Simoni (A) deltog som stedfortræder.

Fremstilling

Resume

Budgetopfølgning pr. 30. september fremlægges til orientering.

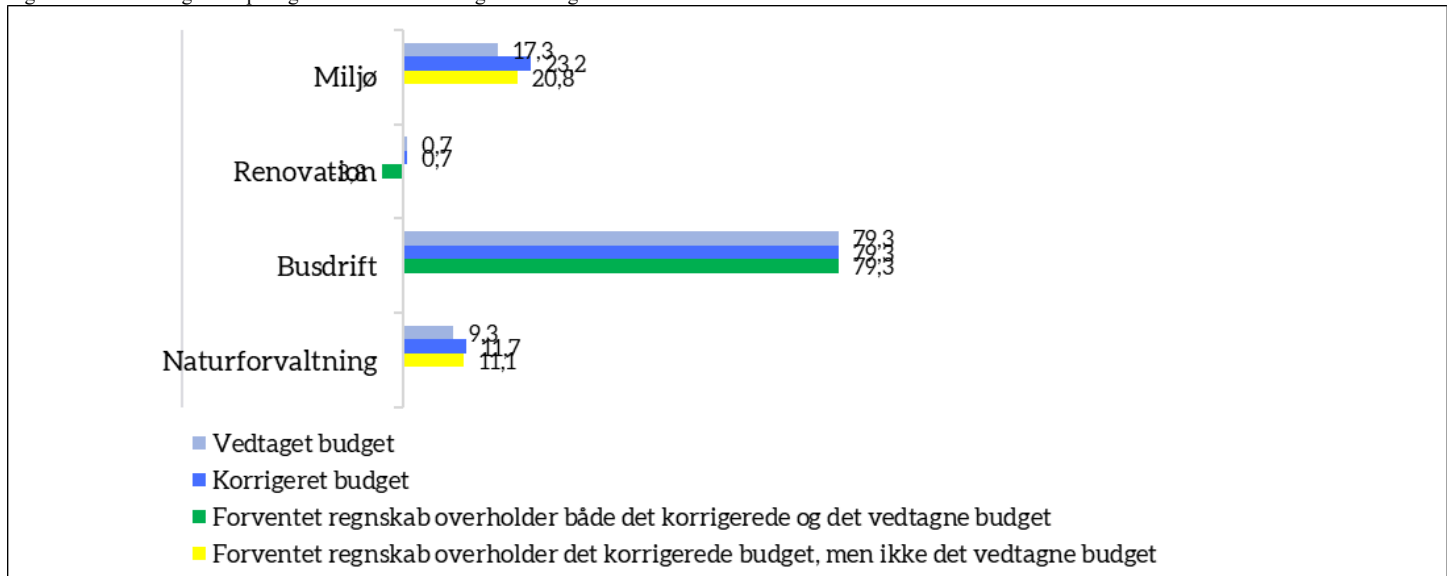
Beslutningskompetence

Klima- og Miljøudvalget

Sagsfremstilling

I Roskilde Kommune bliver de politiske udvalg præsenteret for budgetopfølgninger pr. 30. april, 30. juni og 30. september på udvalgets område. Af bilag fremgår budgetopfølgning for hele kommunen. I budgetopfølgningerne beskrives, om der for hele året forventes mer- eller mindreforbrug på kommunens serviceområder set i forhold til det korrigerede budget og servicerrammen. Hvis der er tale om et forventet merforbrug, vil finansiering heraf fremgå af budgetopfølgningen.

Figur 1: Forventet regnskab på fagområder ift. det korrigerede budget.

Servicerramme

Klima- og Miljøudvalgets servicerramme udgør 106,0 mio. kr. og med et forventet regnskab på 111,4 mio. kr. overskrider udvalget servicerrammen med 5,4 mio. kr., jf. tabel 1.

Overskridelsen af servicerrammen skyldes primært periodiske forskydninger i flerårige projekter på miljøområdet.

Bevillingsoverholdelse

Udvalgets samlede bevilling udgør 114,9 mio. kr. og med et forventet regnskab på 107,5 mio. kr. overholder udvalget bevillingen med et samlet mindreforbrug på 7,4 mio. kr. ift. det korrigerede budget, jf. figur 1. Fordelingen af de 7,4 mio. kr. på serviceudgifter og det brugerfinansierede område følger herunder. Forventningen er 2,1 mio. kr. lavere siden sidste budgetopfølgning.

Serviceudgifter

Udvalget har et korrigeret budget for serviceudgifter på 114,4 mio. kr. inkl. rammeoverførsler og øvrige tillægsbevillinger for 8,3 mio. kr. Med et forventet regnskab på 111,4 mio. kr. giver det et mindreforbrug på 2,9 mio. kr. ift. det korrigerede budget.

Mindreforbruget på 2,9 mio. kr. ift. det korrigerede budget udgøres af:

- Miljø har et forventet mindreforbrug på 2,4 mio. kr., der vedrører flerårige projekter, og det skyldes primært periodiske forskydninger.
- Naturforvaltning har et forventet mindreforbrug på 0,5 mio. kr., som dels vedrører overførte midler fra 2023 grundet tilbageholdenheden på parkområdet i forhold til servicerrammen i 2023.
- Busdriften forventer at overholde budgettet. Det forventede regnskab er baseret på Movias første estimat for årets resultat. Estimatet fra Movia er forbundet med stor usikkerhed pga. usikkerhed om antallet af passagerer, udviklingen i brændstofpriser og udviklingen i inflationen. Hvis Movias første estimat holder, forventes udgifterne vedrørende 2024 og en ekstraregning vedrørende 2023 at holdes inden for det korrigerede budget for 2024. Det forventes at Movia udsender 2. estimat for 2024 medio december 2024.

Det brugerfinansierede område

Der forventes et samlet mindreforbrug på 4,5 mio. kr., hvilket primært kan henføres til en forventet merindtægt på 5,2 mio. kr. i forhold til det korrigerede budget.

Det brugerfinansierede affaldsområde er underlagt hvile-i-sig-selv-princippet. Det betyder, at der, set over en årrække, ikke må være overskud/underskud i driftsregnskabet på affaldsområdet. På baggrund af driftsresultatet i de enkelte år, afledes der en mellemregning mellem kommunen og forbrugerne på de enkelte ordninger. Der forventes i 2024 et overskud på driftsregnskabet på 3,9 mio. kr. Kommunens mellemværende med forbrugerne vil herefter udgøre 23,6 mio. kr. som primært vedrører private husholdninger hvor kommunen forventes at skyldes 22,5 mio. kr. ved udgangen af 2024. Dette mellemværende forventes med de vedtagne takster, at blive bragt ned i de kommende år.

Der er en vis usikkerhed forbundet med det forventede regnskab på det brugerfinansierede affaldsområde. Usikkerheden er især knyttet til borgernes adfærdsmønstre, herunder præferencer og evne til at sortere ift. affaldsordningerne og de heraf afledte omkostninger til behandling af de afleverede mængder.

Økonomi

Sagen har ingen bevillingsmæssige konsekvenser i 2024 og 2025.

Bilag

Notat til budgetopfølging pr 30 september

Punkt 174: Meddelelser fra formanden

Beslutning

-

Fraværende: Chili Preisler-Andersen (A) og Troels Toft (A) - Gitte Simoni (A) deltog som stedfortræder.

Punkt 175: Eventuelt

Beslutning

-

Fraværende: Chili Preisler-Andersen (A) og Troels Toft (A) - Gitte Simoni (A) deltog som stedfortræder.

Punkt 176: Lukket: Orientering om drøftelser om fremtidig råstofindvinding

24-090291

-

Fraværende: Mads Christian Præstegaard (L), Chili Preisler-Andersen (A) og Troels Toft (A) - Gitte Simoni (A) deltog som stedfortræder.

Fraværende Mads Christian Præstegaard

Punkt 177: Lukket: Orientering om politianmeldelse af virksomhed

24-003603

-

Fraværende: Mads Christian Præstegaard (L), Chili Preisler-Andersen (A) og Troels Toft (A) - Gitte Simoni (A) deltog som stedfortræder.